

Informácia o aktuálnych aktivitách mesta Banská Bystrica v oblasti životného prostredia

Informácia o aktuálnom stave aktivít mesta v environmentálnej oblasti bude predkladaná na každé zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici.

Informácia obsahuje odpočet vybraných aktuálnych aktivít, ktoré Mesto Banská Bystrica uskutočňuje, podporuje alebo sa na nich podieľa.

Akčný plán pre Otvorené vládnutie na miestnej úrovni v Banskej Bystrici

Mesto Banská Bystrica, ako jedna z 56 samospráv sveta, ktoré sa prihlásili k medzinárodnej Iniciatíve Partnerstva pre otvorené vládnutie na miestnej úrovni má vyhotovený Akčný plán pre Otvorené vládnutie na miestnej úrovni - Banská Bystrica.

V súčasnosti sa v zmysle schváleného harmonogramu realizujú záväzky Akčného plánu pre Otvorené vládnutie na miestnej úrovni - Banská Bystrica:

1: Nastavenie, resp. inštitucionálne zlepšenie, aplikácie systému otvoreného vládnutia v procesoch územného, strategického plánovania a environmentálneho spravovania mesta a budovanie kapacít zamestnancov Mestského úradu Banská Bystrica v aplikácii systému otvoreného vládnutia.

2: Tvorba stratégie otvoreného vládnutia samosprávy Banská Bystrica

Systém otvoreného vládnutia využíva nástroje participatívnych, komunikačných a informačných procesov.

V dňoch 3.-5.10. 2021 Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti uskutočnil v Bratislave Týždeň otvoreného vládnutia. Počas slávnostného otvorenia v Prezidentskom paláci vystúpil primátor mesta za Mesto Banská Bystrica, ako člena medzinárodnej Iniciatívy Partnerstvo pre otvorené vládnutie na miestnej úrovni. Dňa 5.10.2021 bol odprezentovaný zástupcami mesta obsah a proces tvorby 1. akčného plánu Otvoreného vládnutia na lokálnej úrovni v Banskej Bystrici.

Doprava – udržateľná mobilita

Pre zdravý životný štýl, ale aj ako mitigačné opatrenie v súvislosti so zmenou klímy sa v týždni od 16. do 22. septembra uskutočnili aj v Banskej Bystrici akcie **Európskeho týždňa mobility** (ETM). Podujatie sa pravidelne organizuje s cieľom priblížiť obyvateľom využívanie alternatívnych zdrojov dopravy, upozorniť na negatívne vplyvy motorovej dopravy v mestách, ku ktorým patrí zhoršovanie kvality ovzdušia, zvyšovanie hlučnosti, zaberanie životného priestoru, rastúca nehodovosť, neefektívna preprava spojená s dopravnými zápchami, problém parkovania a rastúca obezita obyvateľstva, ako dôsledok nedostatku pohybu počas dňa.

Téma Európskeho týždňa mobility na rok 2021 bola „Bezpečne a zdravo udržateľnou dopravou.“ Mesto Banská Bystrica sa zapojilo do 20. ročníka pod tohtoročným sloganom „Budme zdraví, cestujme ekologicky“. Tohtoročný program musel byť upravený na základe platných pandemických opatrení a odporúčaní RÚV.

V Banskej Bystrici sú spoluorganizátormi Mestský úrad, Slovenská agentúra životného prostredia a OZ Občianska cykloiniciatíva.

- Dňa 16.septembra 2021 mohli obyvatelia individuálne pripomienkovať a navrhovať zlepšenie opatrení v oblasti dopravy v meste na stretnutiach s odborníkmi zo Žilinskej univerzity v Žiline.
- Počas víkendu v dňoch 18.-19.septembra 2021, v rámci spolupráce s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Stredné Slovensko, premával Cyklobus zadarmo.
- Dňa 20.septembra 2021 si záujemcovia mohli do Informačného centra prísť vyskúšať zábavno-náučnú hru „Ratujte Cesnaka!“ a Zvukového sprievodcu pod stopách Dominika Skuteckého.
- Turisticko-informačné centrá v Banskej Bystrici dňa 21.septembra 2021 prezentovali tipy na výlety v Banskej Bystrici a okolí, požičovňu e-bajkov, cyklobus a nový produkt Múzpas.
- Od 22.9. do 31.10. 2021 v rámci Dňa bez áut prebieha fotografická súťaž, ktorá bude ukončená a vyhodnotená v novembri 2021.
- Okrem pripraveného programu prebiehali aj viaceré sprievodné podujatia:
  - Informačná výstava k projektu Zelených sídlisk (Zelených oáz)
  - Výstava k 10. výročiu zápisu Radvanského jarmoku do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska
  - Ku koreňom nenávisti
  - Cestujte vlakom s mimoriadnou zľavou

Kampaň Do práce na bicykli 2021. V porovnaní s minulým rokom sa zvýšil aj počet registrovaných za samosprávu, aj počet najazdených kilometrov. Pokiaľ ide o zamestnancov Mestského úradu – zúčastnilo sa 6 tímov.

Prihlásené samosprávy 2021

Celkový počet prihlásených samospráv v roku 2021 bol 91 a Banská Bystrica sa umiestnila na 22. mieste.

Počet tímov za samosprávu bol: 135

Počet jednotlivcov za samosprávu bol: 403

Najazdených km: 46 571,18

Ušetreného CO₂ (kg): 14 106,54

Najazdených km na účastníka: 115,56

Prihlásené samosprávy 2020

Počet tímov za samosprávu bol: 126

Počet jednotlivcov za samosprávu bol: 366

Najazdených km: 27 077,36

Ušetreného CO₂ (kg): 8 756,62

Najazdených km na účastníka: 73,98

Prihlásení zamestnávateľa 2021

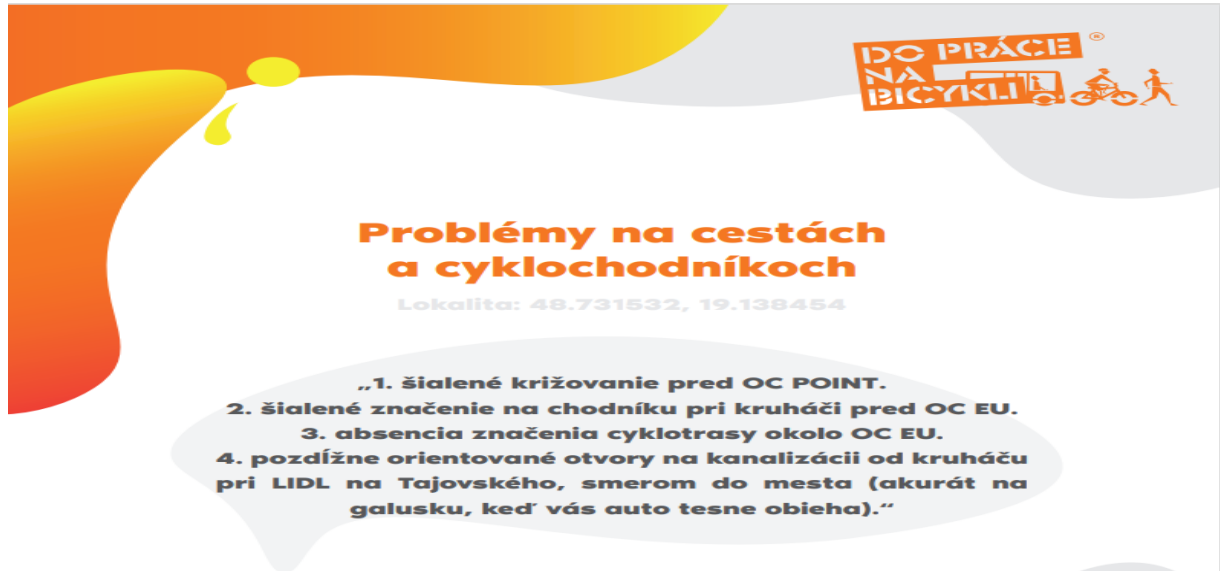
Z celkového počtu zamestnávateľov sa Mesto Banská Bystrica (MsÚ) v roku 2021 umiestnilo na 180 mieste.

Počet tímov: 6

Počet jednotlivcov: 17

Jazdy: 249

Najazdené km: 1 162,01

Aktualizácia a doplnenie Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica (DSoD)

Realizuje sa postupná aktualizácia Dokumentu starostlivosti o dreviny mesta Banská Bystrica (2010) po etapách. Výstupy budú slúžiť zároveň ako jeden z mapových podkladov pri projektoch Zelených sídlisk a ďalších zelených projektoch v meste.

Fáza rozpracovania: Fotogrametrické zamerania plôch zelene a bodov (drevín) spoločnosťou Eurosense s.r.o. je ukončené. Na 10 lokalitách (7 lokalít- Zelené oázy a 3 lokality - ostatné zelené projekty) boli bodovou metódou zamerané dreviny s priradenými atribútmi, plochy živých plotov a krov, plochy zelene, plochy chodníkov, detských ihrísk, prvkov mobiliáru. Odovzdané boli „živé“ vrstvy v súradnicovom systéme S-JTSK vo formátoch shp. pre ArcGIS. V súčasnosti ešte prebieha pozemné zameranie vybraných druhov drevín, ktorých fotogrametrické zameranie nebolo možné z dôvodu tienenia budov, alebo hustého zrástania drevín.

Zmluva o dielo s Technickou univerzitou vo Zvolene, ktorá bude vykonávať dendrologický prieskum bola dňa 13.10.2021 podpísaná a zverejnená na stránke mesta Banská Bystrica. V súčasnosti prebieha dendrologický prieskum (inventarizácia stromov a krov) na vybraných lokalitách v rozsahu a spôsobom stavovaným v predmetnej Zmluve o dielo č. 1929/2021/PS-OPA.

Časový rámec: Dokument má byť aktualizovaný v niekoľkých etapách v priebehu rokov (2021 – 2024). Teraz sa prebieha I. Etapa s realizáciou do decembra 2021.

Financovanie: rozpočet mesta.

Zelené sídliská (Zelené oázy) – zelená a modrá infraštruktúra – podpora biologickej a krajinnej diverzity

<https://mestobbweb01storage.blob.core.windows.net/production/2021/09/ZELENE-PROJEKTY-V-BANSKEJ-BYSTRICI.pdf>

Revitalizácia verejných priestorov pre vytypovaných sedem lokalít: 1. Mládežnícka – Družby – Okružná, 2. Podháj, 3. Magurská – Krivánska – Jelšov ý hájik, 4. Bernolákova – Radvanská, 5. Severná, 6. Vansovej, 7. Gaštanová – Lipová – Limbová – Povstalecká

Fáza rozpracovania: Od pondelka 20. septembra 2021 prebehlo prvé kolo verejných stretnutí s obyvateľmi lokalít v ktorých sa pripravujú jednotlivé projekty Zelených sídlisk (zelené oázy) zamerané na revitalizáciu zelenej a modrej infraštruktúry vnútroblokov v rôznych častiach mesta. Išlo o neformálne stretnutia s obyvateľmi v siedmich lokalitách, ktoré organizovalo mesto v spolupráci s Dialogue Centrom, n. o. Spolu s odborníkmi z oblasti urbanizmu i zástupcami mesta mohli Banskobystričanky a Banskobystričania diskutovať o tom, ako by mali vyzerat' verejné priestory v okolí ich domovov, aby sa im žilo lepšie. Z diskusií sme získali mnoho ďalších podnetov, námetov a spolu z podnetmi, ktoré vyplynuli z dotazníkového prieskumu ich Oddelenie územného plánovania a architekta mesta Banská Bystrica spracuje do požiadaviek a vytvorí grafický výstup tzv. lokálny program. Pôjde o predbežný schematický návrh, ktorý sa bude v rámci druhého kola stretnutí (bude prebiehat' od 21.10. – 2.11.2021) s obyvateľmi odsúhlasovať a finalizovať. Výsledný lokálny program potom posluží ako podklad pre ďalšiu projektovú činnosť. Cieľom mesta je následne v novom programovom období postupne získať na jednotlivé projekty mimorozpočtové zdroje.

Samospráva citlivo vníma nenahraditeľnú úlohu zelene v meste, a tiež nástrahy, ktoré so sebou prinášajú klimatické zmeny. Potrebná je revitalizácia verejných priestorov, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti obydli. V rôznych častiach mesta bolo vytypovaných sedem rozsiahlych lokalít, pre ktoré sú pripravované projekty komplexnej obnovy zamerané na zelenú a modrú infraštruktúru.

Financovanie: európske štrukturálne a investičné fondy

Revitalizácia verejných - mestských a prírodných-krajinných priestorov

Revitalizácia verejných - mestských a prírodných-krajinných priestorov: Námestie Slobody, Národná Ulica, Park pri Kaštieli Radvanských

Fáza rozpracovania: V súčasnosti je vyhlásená súťaž návrhov s účelom revitalizácie Námestia slobody v centrálnej časti mesta. Víťazný návrh určí odborná porota na hodnotiacom zasadnutí v októbri. Hlavným cieľom je nájsť identitu priestoru, získať návrh revitalizácie verejných priestorov vrátane ich členenia, spevnených a vegetačných plôch a zelene, mobiliáru, zastávok verejnej hromadnej dopravy. Autor víťazného návrhu bude pozvaný na priame rokovacie konanie o zmluvu o dielo.

Termín na predkladanie súťažných návrhov bol stanovený na 12. októbra 2021 do 15:00. Do tohto termínu nebol na Mestský úrad doručený žiadny súťažný návrh, overovanie ani hodnotiace zasadnutie poroty sa v dôsledku toho nekoná. Súťaž je ukončená. Mesto zvažuje

opätovné vyhlásenie súťaže, kde by mohli byť upravené súťažné podmienky a prípadne pomôcky.

Na ostatných dvoch projektoch – Národná ulica a Park pri Kaštieli Radvanských prebieha príprava odborných a ostatných podkladov. Vyhotovené je fotogrametrické zameranie zelených plôch, drevín a práve prebieha dendrologický prieskum v daných lokalitách. Pre dané lokality je plánovaná príprava projektov ich komplexnej obnovy zameraná okrem iného aj na zelenú a modrú infraštruktúru.

Financovanie: európske štrukturálne a investičné fondy

Reakcia na zmenu klímy mesta Banská Bystrica

Prebieha realizácia projektu Reakcia na zmenu klímy (kód ACC01P02, program SK-Klíma; výzva „Akčné plány na zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy implementované miestnymi orgánmi v mestských územiach (ClimaUrban)“).

Cieľom projektu je reakcia mesta Banská Bystrica na zmenu klímy, najmä stanoviť a realizovať vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia a naplánovať tieto opatrenia na najbližšie obdobie. Opatrenia majú prispievať k udržateľnej kvalite života obyvateľov a kvalite životného prostredia v meste Banská Bystrica v reakcii na nepriaznivé dopady zmeny klímy. Partnerom projektu je Nórsky inštitút pre mestský a regionálny výskum (NIBR) Metropolitná univerzita v Osle. Projekt má priniesť tiež prvú mestskú klimatickú stratégiu v podobe Akčného plánu pre mitigáciu (zmierňovanie) a adaptáciu (prispôsobovanie) na zmenu klímy na území Banskej Bystrice (ďalej len „APMA“). V rámci spracovania APMA mesto získa na základe analýz ucelený prehľad o dopadoch zmeny klímy na svojom území, na základe zhodnotenia týchto údajov bude mať možnosť zhodnotiť intenzitu a dopady klimatických zmien na náš životný priestor a najmä určiť opatrenia, aktivity a projekty pre ďalšie obdobie na jej zmiernenie. Okrem klimatickej stratégie prinesie projekt aj priamu úsporu CO₂ a adaptačné opatrenia budovaním prvkov zelenej a modrej infraštruktúry.

Fáza rozpracovania: V zmysle harmonogramu projektu sa pracuje na implementácii jednotlivých aktivít, úlohy plní projektový tím a pracovná skupina pre riešenie APMA. V súčasnej dobe sa prioritne pokračuje v zabezpečení spracovateľa APMA (verejné obstarávanie), prebieha výber dodávateľa stavebných prác na MŠ Šalgotarjanska, príprava projektovej dokumentácie na rekonštrukciu inteligentného osvetlenia.

V priestoroch Mestského úradu bola realizovaná odborná výstava pre verejnosť v oblasti budovania zelenej infraštruktúry.

Financovanie: Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru 2014-2021 a štátneho rozpočtu SR.

Časový rámec: Plánovaná doba realizácie projektu 2021-2024.

Doplnková výsadba drevín na stavbe Banská Bystrica, ochrana intravilánu pred povodňami

Cieľom je vypracovanie štúdie a následná realizácia sadových úprav na štyroch vytypovaných lokalitách v nadväznosti na protipovodňový múr a navrhovanú promenádu trasu.

Investor: Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepňý závod Banská Bystrica.

Zhotoviteľ: BURSA,s.r.o.

Miesto realizácie: MČ Banská Bystrica, MČ Uhlisko,

Fáza rozpracovania: spracovanie štúdie, komunikácia s SVP a spoločnosťou Bursa s.r.o.

Financovanie: SVP, š.p., rozpočet mesta

Zelený EYOF

Cieľom projektu je revitalizácia vybraných zelených plôch ako súčasť širšieho konceptu a stratégie udržateľnosti k podujatiu EYOF 2022 Banská Bystrica.

Zhotoviteľ: Head of Sustainability Projects Organising Committee, EYOF 2022 Banská Bystrica, v spolupráci s Mestom Banská Bystrica

Vytypovaných bolo 19 plôch určených pre revitalizáciu mestskej zelene v spolupráci s dobrovoľníkmi (ide hlavne o výsadby drevín a trvalkových záhonov). Organizačný výbor EYOF rozhodne, ktoré plochy a v akom rozsahu bude revitalizovať.

Fáza rozpracovania: príprava materiálov a podkladov - vytypovanie plôch a následná konzultácia so zástupcami organizačného výboru EYOF.

Financovanie: Štátny rozpočet SR.

Projekt Nadácie Ekopolis a spoločnosti Veolia v spolupráci s Mestom Banská Bystrica

Cieľom projektu je plánovanie a realizácia opatrení na zadržiavanie vody v krajine, podporu a zachovanie biodiverzity v urbanizovanom prostredí.

Miesto realizácie: ČM Fončorda – ul. Okružná, ul. Družby.

Realizácia opatrení na podporu prirodzeného charakteru miesta – „lúka je z hľadiska vlhkostného režimu zložená z niekoľkých odlišných častí. Prirodzený lúčny potenciál vlhších častí by sme podporili zmenou manažmentu kosenia a bodovým doplnením niekoľkých vhodných druhov výsadbou. Najvýraznejším prvkom riešenia by bol drevený chodník, ktorý by záujemcov previedol vlhkými a mokradnými časťami lúky.“

Fáza rozpracovania: Nadácia Ekopolis, spoločnosť Veolia a Mesto Banská Bystrica uskutočňujú verejné stretnutie na danú tému dňa 20.10.2021 na infostánku priamo na lokalite (lúka oproti Modrému kostolíku). Cieľom stretnutia bude predstavenie plánov a zber podnetov od obyvateľov.

Financovanie: príspevok spoločnosti Veolia.

Zelená Lazovná ulica

Na Lazovnú ulicu sa plánuje umiestnenie 6 ks sklolaminátových kvetináčov s listnatými stromami. Kvetináče majú špeciálne vystužené a zdvihnuté dno, ktoré umožňuje presun kvetináčov pomocou transportného vozíku. Nádoby budú pevnou súčasťou daného priestoru, v dobe konania akcií je možnosť jednoduchým spôsobom zaistiť ich presun, sú opatrené špeciálnym odolným náterom, ktorý zaisťuje dlhodobú estetickú hodnotu.

Najoptimálnejšie sú sklolaminátové nádoby vyrobené na mieru. Tento typ nádob sa už nachádza v Bratislave a sú ideálnym riešením do exteriéru, nakoľko obsahujú izoláciu (zabráni namrzaniu i prehrievaniu rastlín) a materiál je trvalo udržateľný.

Listnaté stromy, zeminu a drenáž zabezpečí ZAaRES, pričom stromy budú vhodné na slnečné a suché stanovište, ako je na Lazovnej ulici.

Financovanie: rozpočet mesta

Relax zóna Tajovka – oddychová zóna pre cyklistov

Revitalizácia verejného priestoru - návrh, realizácia sadových úprav a prvkov drobnej architektúry.

Miesto realizácie: MČ Fončorda.

Financovanie: rozpočet mesta.

Zelené a obehové hospodárstvo

1. Prostredníctvom Oddelenia odpadového hospodárstva a Mesto realizuje, resp. podieľa sa na informačných kampaniach a osvetovej činnosti v oblasti obehového hospodárstva, čím sa dlhodobou usiluje sa o aktívne uplatňovanie environmentálnej politiky v danej oblasti. Základom týchto princípov je informovanosť verejnosti prostredníctvom:
  - a) Radničných novín na báze pravidelnosti, ktoré sú v náklade 34 000 ks 1 × mesačne distribuované do každej domácnosti v meste,
  - b) brožúry Kam s komunálnym odpadom v Banskej Bystrici? obsahujúcej podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi v meste, ktorá bola distribuovaná do každej domácnosti v meste (náklad do 34 000 ks/ 1 rok)
  - c) prostredníctvom tlačových správ,
  - d) prostredníctvom informácií umiestnených na zberových nádobách,
  - e) reportáže v TV
  - f) a iné.V roku 2021 v spolupráci s kanceláriou primátora mesta boli spracované videá s tematikou odpadového hospodárstva so zameraním na správne triedenie odpadov, ktoré boli uverejnené na sociálnych siet'ach.
2. Z dôvodu zmeny legislatívy prebehla príprava zberu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov z domácností s jeho zavedením od 1.1.2021. Náklady spojené so zavedením zberu kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu predstavujú ročne cca 200 000 €, ktoré sú hradené z poplatku za komunálny odpad.
3. V roku 2020 sa zahájila prípravná činnosť budovania stojísk polopodzemných kontajnerov s predpokladom začiatku realizácie v roku 2021 a nasledovných rokov. K uvedenej činnosti sa pristúpilo za účelom zefektívnenia a estetizácie nakladania s komunálnym odpadom a triedenými zložkami odpadov na území mesta.
4. Odstraňovanie komunálneho odpadu – tzv. čiernych skládok dobrovoľníkmi – pán Vladimír Bállek s rodinou, pán Martin Zeman a ďalší.

Dňa 23. septembra 2021 sa zahájili aktivity projektu APVV „Behaviorálne intervencie v miestnej samospráve: zvyšovanie účinnosti miestnych verejných politík“ v rámci zmluvy o spolupráci mesta Banská Bystrica s Ekonomickou fakultou Univerzity Mateja Bela a Univerzitou Komenského. Zamerali sa na postrčenie jednotlivcov k zmene ich správania poukázaním na konkrétne nedostatky. Prvá aktivita je zameraná na poukázanie na znečisťovanie verejných priestranstiev žuvačkami. Na prilepené žuvačky sa poukázalo na

autobusovej zastávke na Námestí slobody, ktorá je najväčším dopravným uzlom mesta kde sa ich vyznačilo výrazným dočasným sprejom až 4512 ks. V prvej polovici októbra sa pokračovalo aktivitou poukázania na problematiku ohorkov a to tým, že bol na zastávke Tajovského školy umiestnený hlasovací smetný kôš na ohorky z cigariet. Vhodením žuvačky či ohorku tak ľudia budú môcť zahlasovať za vybranú odpoveď na zvolenú otázku. Výhodou navrhovanej alternatívy je možnosť ľubovoľne si meniť text a miesto umiestnenia koša, a tým obyvateľov motivovať vhodným heslom k vhoďeniu ohorku do koša.

Financovanie: z prostriedkov APVV poskytnutých Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Projekty revitalizácie vnútroblokov

Prebieha realizácie schválených projektov revitalizácie vnútrobloku na Tulskej ulici s rozlohou 1,5 ha a vnútrobloku medzi ulicami Tatranská a Sitnianska s rozlohou 4,5 ha,.

Revitalizácia vnútrobloku Sitnianska (Rudlová-Sásová) - prebieha výstavba.

Revitalizácia vnútrobloku Tulsá (Fončorda) - obnova priestoru s výmerou cca 14 000 m² medzi Tulsou, Moskovskou ulicou a Kyjevským námestím - ukončený výber zhotoviteľa.

Financovanie: európskych zdrojov

Projekty v lesoch vo vlastníctve mesta

Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.:

- Mesto Banská Bystrica, dňa 13.9.2021, prostredníctvom Oddelenia životného prostredia opäť zorganizovalo dobrovoľnícku akciu „Obmedzenie šírenia invázných rastlín v Laskomerskej doline“, tentokrát bola spojená s výzvou Úniou miest Slovenska v rámci Svetového čistiaceho dňa. Akcia bola sústredená najmä na územie mokrade, kde rastú orchidey (vstavačovec májový). Tieto sú obkolesené strmým terénom cennej lúky, ale aj s porastom - inváznou rastlinou zlatobyľou kanadskou. S čistením (trhaním súkvetia zlatobyle) a kosením tejto inváznej rastliny sa pokračovalo okrajom lesa, cesty až na ihrisko, cez lúku pri Škôlke „Lesné mravenisko“. Značnou pomocnou rukou (okrem dobrovoľníkov) tu prispeli organizácie: PD Podlavice a ZAaRES – pokosením väčšieho priestoru. Na akcii sa podieľali zamestnanci Mestského úradu, študenti UMB, pracovníci Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o., pracovníkom ŠOP SR, SAŽP, ZAaRES, Centrum dobrovoľníctva n.o.
- Workshop „Sídla a biodiverzita“ v dňoch 29. - 30. septembra 2021 - aktívna účasť Mestských lesov Banská Bystrica – prehliadka lokality Laskomer so sprievodcom a odborným výkladom zamestnanca Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.
- Lesy nás potrebujú, my potrebujeme lesy – účasť na diskusii o využívaní lesovo ekosystémových službách dňa 15.9.2021 v Záhrade - Centrum nezávislej kultúry
- 20 rokov lesnej pedagogiky na Slovensku – medzinárodná konferencia vo Zvolene v dňoch 23.-24. 9. 2021 s aktívnou účasťou Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o., príspevok na tému: Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o., v súvislosti s využívaním mimoprodukčných funkcií lesov a prácou s verejnosťou
- Národné lesnícke centrum – zhodnotenie aktivít lesnej pedagogiky na Slovensku a prezentácia pred médiami, prezentácia Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o.,

Iné aktivity

Oddelenie životného prostredia v spolupráci so správcom zelene ZAaRES vypracúva projekty náhradných výsadiel v parkoch, vo vnútroblokoch, líniové výsadby, aleje a pod.

Aktívne vykonáva proces eliminácie invázných rastlín. Invázne nepôvodné druhy predstavujú jednu z hlavných hrozieb pre biodiverzitu a súvisiace ekosystémy. V zmysle vyhlášok a predpisov realizuje osvetu pre všetkých občanov mesta, a to: pravidelné články v Radničných novinách, prostredníctvom ktorých informuje širokú verejnosť ohľadom výskytu, postupu likvidácie, ako aj opisu predmetných rastlín. Upozornenia o postupe pre likvidáciu, spolu s fotodokumentáciou vyhlásených invázných rastlín sú zverejnené na úradných tabuliach, v meste a v mestských častiach. Oddelenie životného prostredia vyzýva vlastníkov pozemkov, na ktorých sa invázne rastliny vyskytujú a adresne a cielene takto znižujeme riziko rozširovania.

K témam životného prostredia sa stretáva Zelený tím zložený z odborných pracovníkov Mesta (MsÚ, ZAaRES, Mestské lesy Banská Bystrica, s.r.o. pod vedením druhého zástupcu primátora Milana Lichého. Participuje na zelených projektoch a iniciatívne prispieva k ich úspešnej realizácii. Pre odborný dohľad nad vyhotovením APMA je primátorom mesta vymenovaná pracovná skupina interných i externých odborníkov pre Zelené sídliská je rovnako vymenovaná pracovná skupina. Obe skupiny sa stretli na dohodnutie postupu pri príprave projektu Zelené sídliská.

Na území mesta sú súbežne uskutočňované viaceré projekty verejných a súkromných inštitúcií, podnikateľov, mimovládnych organizácií, občianskych aktivistov, ktoré zlepšujú stav životného prostredia.

Nastavenie adaptačných opatrení na zmenu klímy v územnom pláne mesta, zelená strecha na Materskej škole Tatranská, vyvýšené záhony a zachytávanie dažďovej vody v Radvani, komunitné záhrady v Komunitnom – občianskom centre Rudlová-Sásová, i Komunitnom-občianskom centre Fončorda, výsadba stromov ZAaRES ale tiež obyvateľmi na Severnej ulici, Rudlovej-Sásovej, Pod Pamätníkom SNP, úpravy manažmentu kosieb na území mesta, obnova fontán a ďalšie konkrétne aktivity už prispievajú k zlepšeniu kvality života v našom meste.

Mesto Banská Bystrica čaká veľa práce v oblasti životného prostredia. Nie vždy sú však najdôležitejšie finančné zdroje. Ukazuje sa, že je dôležité zvyšovanie verejného a environmentálneho povedomia obyvateľstva. Otvorenosťou samosprávy, transparentnosťou, spoluprácou, participáciou, zvyšovaním vzájomnej dôvery je možné realizovať a udržať množstvo dobrých riešení, ktoré pomôžu celému mestu a budú mať aj širší globálny dosah.

Na dobré rozhodnutia samosprávy sú potrebné kvalitné informácie, preto navrhujeme štruktúru materiálu „Informácia o aktuálnych aktivitách mesta v oblasti životného prostredia“ predkladaného na každé zasadnutie Mestského zastupiteľstva podľa tém uvedených v schválenej náplni činnosti Komisie MsZ pre životné prostredie:

- **Zeleň:** tvorba, údržba a ochrana zelene, kosenie; revitalizácia, výruby, náhradná výsadba drevín, odstraňovanie invázných rastlín a burín; výsadba kvetín, udržanie rozsahu zelených plôch a priestoru pre aktívne trávenie voľného času;
- **Verejné priestranstvá:** koncepcia, systém, čistota, parky, záhrady, chodníky, fontány, detské ihriská, pohrebiská, rozkopávky, brigády, aktivačné práce, firmy;
- **Ekologická doprava:** chodec ako základný článok mobility, podpora nemotorovej a ostatných ekologických druhov dopravy vrátane verejnej dopravy;
- **Ochrana ovzdušia:** monitorovanie stavu ovzdušia, zdroje znečisťovania, opatrenia redukujúce prašnosť a množstvo exhalátov, vplyv automobilovej dopravy, program ochrany ovzdušia;
- **Ochrana vôd:** kvalita vôd, zdroje pitnej vody, zásobovanie vodou, stav vodných tokov, využívanie medokýšov, odvedenie odpadových vôd a dažďových vôd, správa vodných tokov, zadržiavanie vody, ochrana pred povodňami;
- **Ochrana prírody a krajiny:** záujmy ochrany prírody na území mesta, chránené stromy, chránené územia, chránené rastliny, chránené živočíchy, biotopy; biokoridory;
- **Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo:** prímestské lesy, lesoparky;
- **Chov zvierat:** systém, venčoviská pre psov, odchyt voľne žijúcich zvierat, rybolov, vtáky so zreteľom na holuby, rehabilitačná stanica, karanténna stanica, biologická ochrana, deratizácia, dezinfekcia;
- **Zelené a obehové hospodárstvo:** systém; zber, odvoz, likvidácia odpadov, separovaný zber, trvalé stanovišťa na umiestnenie kontajnerov, vraky, nelegálne skládky;
- **Územné plánovanie:** stanoviská k návrhom územnoplánovacej dokumentácie vo vzťahu k dopadu na životné prostredie, krajinné plánovanie;
- **Investičná činnosť:** nové investičné zámery vo vzťahu k ich dopadu na životné prostredie, posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie - EIA, SEA;
- **Informácie o stave životného prostredia, osvetová činnosť, spolupráca:** správa o stave životného prostredia, priebežné informácie o stave životného prostredia a ich poskytovanie verejnosti – médiá, web, tabule, letáky, publikácie, Profil zdravia, Rada mesta pre trvalo udržateľný rozvoj, Zdravé mestá, partnerské mestá, domáca a medzinárodná spolupráca, vzdelávanie pracovníkov mesta, environmentálna výchova – predškolské zariadenia, základné, stredné a vysoké školy, verejnosť, obyvatelia, nadácie, občianske združenia a spolky (ochranári, turisti, cyklisti, rybári atď.), skrášľovacie spolky, environmentálne MVO, environmentálne akcie, informačné kampane.

Vypracoval: Milan Lichý v spolupráci s Beátou Kostúrovou, Luciou Vrbiniakovou, Petrom Suchým, Michalom Štúberom, Zuzanou Gombalovou, Soňou Karikovou, Evou Mazancovou, Emíliou Babicovou, Zuzanou Kohútovou, Martinom Lakandom.